

Рецензия

От доц. д-р Чавдар Христов, Софийски университет „Св. Климент Охридски” - Факултет по журналистика и масови комуникации, на дисертационен труд на Десислава Емилова Манова-Георгиева на тема „*Социалните медии като ПР инструмент на регионалния младежки межкултурен диалог в ЕС (2009-2013)*” за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност „Журналистика (Връзки с обществеността)”, професионално направление 3.5, „Обществени комуникации и информационни науки”, с научен ръководител проф. д-р Минка Златева.

Предложеният за рецензия дисертационен труд (електронно копие) се състои от 290 страници, от които 221 изследователски текст и 69 библиография, речник и приложения. Структуриран е съответно от увод, четири глави и заключение. Използвани са 114 източника, от които 31 на кирилица и 83 на латиница.

Изследваната тема е *особено актуална* предвид интеграционните процеси в ЕС и необходимостта активно да се комуникира в тази посока между официалните му представители и младежката аудитория (18-35 г.), чрез приоритетно използваните от нея социални медии.

Дисертационният труд е *логично структуриран*, като прецизно въведените *ограничения* са дали възможност последователно и взаимосвързано да бъдат изследвани водещите проблеми от избраната тема. Приложените *изследователски методи*, както и богатият набор от *информационни източници* от своя страна са допринесли да се постигне висока степен на верифициране на теоретичните постановки в практико-приложна посока. Към доброто разбиране на текста и

целенасочените изследователски усилия се добавят приложеният речник, както и другите приложения.

Първата глава директно въвежда в изследваната проблематика. Анализирани са два важни и взаимосвързани комуникационни проблема - социалните медии и комуникационната политика на ЕС спрямо диалога между европейската младежка аудитория. Социалните медии са разгледани като *нов комуникационен феномен*. Върху съпоставителен анализ с традиционните са изведени съответстващите им *комуникационни модели*, дефинирани са *коректни работни понятия*, част от които са автори. Подробно са разгледани видовете социални медии в контекста на *дигиталния PR-инструментарий*. Анализирани са възможностите им за изграждане на обществено доверие като са изявени характеристики, продуциращи активно отношение в младите хора към важни обществени проблеми, което на свой ред оказва влияние върху социалната промяна. Подложена е на анализ и комуникационната политика на ЕС в тази посока. Очертан е процес, характеризиращ се с бавно и неефективно използване на социалните медии за водене на активен диалог с гражданите от ЕС, мултилингвистични пречки, не достатъчно подготвена администрация и професионални журналисти, и т.н., въпреки положените усилия. Направените *важни изводи*, обобщаващи резултатите от тази част на изследването, подкрепени с графично изобразени *комуникационни модели*, изявяват *актуалната необходимост* от използване на социалните медии за постигане на *диалогична форма* на общуване и разбираемост между европейската бюрократична машина и младежката аудитория.

Във *втората глава* от изследването се прави обстоен анализ на стратегията на ЕС за младежта в периода 2009 - 2013 г., обхващаща основни сфери на действие и съответни програми. Анализирани са *проблемът с онлайн комуникацията*, който се оказва на едно от последните места в комуникационния процес. Засегнат е и процесът за формирането на *европейската идентичност* като са описани най-важните му характеристики. Също - *проблемът с езика* като комуникативно средство и като начин на изразяване, в частност и този на младите хора в социалните медии. Очертани са характеристиките на младежките онлайн общности, както и *новите форми на диалог* с европейските институции според най-използваните видове социални медии (блогове, форуми и социални мрежи). В направения анализ, в тази част на изследването авторът е демонстрирал *компетентност и експертно познаване* на спецификите, не само на отделните онлайн платформи, но и на комуникационното поведение на техните потребители. Внимание заслужава, особено от страна на академичната общност, формулираното *предложение* за преодоляване на пропуските за ефективен диалог с младежката аудитория на ЕС чрез инвестирането в обучение на специалисти за поддържане на регионални онлайн мрежи, включително и въвеждането на *лекционен курс* за подготовка на млади журналисти и комуникатори по европейската проблематика.

В *третата глава* е направено *подробно изследване* на онлайн-комуникацията на председателя на ЕС и еврокомисари в различни онлайн платформи. Изявени са техните особености и специфики, положителни и негативни практики - основа за ефективизиране на комуникационното им поведение. Поставен е акцент върху диалогичната (симетричната) онлайн-комуникация. Анализирани са и програмните инициативи на ЕК и ЕП, провеждани онлайн, както и

техните рефлексии сред младите европейци. В края на главата са формулирани *важни изводи* от тази част на изследването, които констатираат *необходимост от развитие на регионални онлайн платформи*, които да си служат с *местния език*, да фокусират вниманието върху *проблемите на конкретния регион* и да използват *онлайн ПР-инструментариума*. Именно тези изводи имат приносен, практико-приложен характер.

В *четвъртата глава* е направено *много добро анкетно изследване* на познанието на младите европейци за ЕС като по този начин са изявени проблемите на състоянието и възприемането на комуникационните усилия на европейските институции в тази посока. Анкетата очертава широк кръг от въпроси, които засягат обратната връзка като оценъчно отношение към тези инициативи, включително и за необходимостта от *създаване на общоевропейска социална мрежа*, както и такава на регионално ниво за споделяне на добри практики. Резултатите са обобщени. Предложен е кратък *работещ проект* за създаване на регионална социална мрежа за обмяна на партньорство и на добри младежки практики, като тази идея е обсъдена чрез десет *дълбочинни интервюта* с експерти по комуникация от европейски институции. Резултатите са анализирани и обобщени. Тази последна част от изследването има *сериозен приносен характер*, изяваващ в пълнота проблемите на онлайн-комуникацията между европейските институции и младежките публики. Важно е да се подчертае, че *авторът с предложението от него проект, дава сериозна заявка за преодоляване на изявените комуникационни проблеми*. В този смисъл бих препоръчал неговата формализация като комуникационен проект, с който активно да участва в практическата му реализация, включително

и в конкурса за наградата на млади комуникатори от ЕС, която се организира от EACD всяка година.

Приносният характер на дисертационния труд най-общо се определя като практико-приложен в полето на онлайн-комуникацията между европейските структури и младежката им публика. Отличават се в тази посока изявените комуникационни проблеми и предложени решения за преодоляването им. Положен е значителен изследователски труд, открояващ една нова комуникационна проблематика, засягаща интеракцията на макро- (общоевропейско) и мезо- (регионално) равнище, съсредоточена върху младежката аудитория. Тук бих искал да допълня, че въпросното изследване е едно от малкото, ако ли не единствено към момента, което прави успешен опит да се излезе от тясно-регионалната българска проблематика в посока на общеевропейската.

Трябва да отбележа, че докторантът се е съобразил в значителна степен с отправените от мен критични препоръки на вътрешната защита, поради което нямам допълнителни въпроси или забележки.

Очертаните достойнства на дисертационния труд ми дават основание да предложа на уважаемото научно жури да се даде на Десислава Емилова Манова-Георгиева исканата образователна и научна степен „доктор”.

23.03.2014 г.

Доц. д-р Чавдар Христов: